

Foreldres frykt kan gi føling

Foreldres frykt for at barn med diabetes kan få for lavt blodsukker, kan føre til dårligere blodsukkerregulering hos barna.

Frøy Katrine Myrhol
journalist

Onsdag 12. mai 2010
kl. 05:00

 I samarbeid med
Høgskolen i Bergen

(Illustrasjonsfoto: iStockphoto)

Hos foreldre som har barn med diabetes, er ofte den store frykten å barna skal få føling. Hypoglykemi på grunn av lavt blodsukker kan være en skremmende opplevelse både for barn og foreldre.

Anfallet har symptomer som kaldsvetting og hjertebank, og kan i verste fall føre til at barnet får kramper og mister bevisstheten.

Ny forskning viser at det er en sammenheng mellom foreldres frykt for at barnet skal få føling, og dårligere blodsukkerregulering hos barnet.

Dårlig regulering over lang tid

Angsten for føling kan føre til at foreldrene prøver å forebygge lavt blodsukker ved å gi barna for store måltider, for mye sukker eller for lite insulin slik at blodsukkeret blir liggende for høyt.

Dette kan blant annet skje rett før leggetid, siden mange foreldre er ekstra bekymret for lavt blodsukker om natten når barnet sover og ikke er i stand til å kjenne symptomene like godt.

- Enkeltstående tilfeller av høyt blodsukker er ikke farlig, men for høyt blodsukker over mange år øker risikoen for komplikasjoner i hjerte/kar, øyne og nyrer. Det er derfor viktig å ta det på alvor hvis blodsukkeret blir liggende høyere enn anbefalt.

- Selv om forskningen ikke kan påvise et årsak - virkningsforhold, bør foreldrene være oppmerksomme på sammenhengen mellom foreldres frykt for føling og dårligere blodsukkerregulering hos barna, sier stipendiat Anne Haugstvedt ved Senter for kunnskapsbasert praksis på Høgskolen i Bergen.

Tilleggsykdom øker frykten

Forskningen viser at foreldre som har barn med en tilleggsykdom, som for eksempel cøliaki, allergi eller ADHD, frykter lavt blodsukker mer enn foreldre til barn uten tilleggsykdommer.

- En grunn til dette kan være at en tilleggsykdom øker totalbelastningen for foreldrene, som fører til at de blir mer engstelige.

- En annen forklaring kan være at noen av tilleggsykdommene gjør det vanskeligere å håndtere et anfall av lavt blodsukker, sier Haugstvedt.

Hjelp fra helsetjenesten

For at foreldrene skal kunne håndtere sin frykt for lavt blodsukker hos barna bedre, kan mer veiledning og erfaringsutveksling med andre foreldre være et nyttig tilbud fra helsetjenesten.

Anne Haugstvedt er stipendiat på Høgskolen i Bergen.

Det kan også være behov for at foreldrene får noe tid alene med helsepersonellet når barnet er til konsultasjon hver tredje måned. Det er ikke alt det er like lett å snakke om når barnet er tilstede.

– Veiledningen foreldrene får fra helsetjenesten om blodsukkerregulering kan være litt for generell, og kunne med fordel vært mer individuelt tilpasset.

– Helsepersonellet bør gå mer inn i detalj på hvordan den enkelte familien løser ulike situasjoner i hverdagen for å forebygge hypoglykemi eller føling hos barna, sier Haugstvedt.

Bedre med insulinpumpe?

Studien viser at foreldre med barn som bruker insulinpumpe, frykter føling mindre enn foreldre til barn som bruker vanlige insulininjeksjoner med penn.

Rundt 50 prosent av barn med diabetes brukerpumpe i dag. En insulinpumpe er tilkoblet barnet hele tiden.

– Dette kan skyldes at blodsukkeret er mer forutsigbart når man brukerpumpe, eller at følingene blir lettere å håndtere, sier Haugstvedt.

I den kvantitative studien med spørreskjema deltok 200 foreldre (103 mødre og 97 fedre) til 115 barn. Tidligere studier innenfor dette feltet har fokusert mest på mødre, og i liten grad innhentet informasjon fra fedre.

Studien indikerer at mødre er mer bekymret for føling enn fedre.

Bakgrunn:

Haugstvedt m.fl.: [Fear of Hypoglycemia Among Mothers and Fathers of Children With Type 1 Diabetes is Associated with Poor Glycemic Control and Parental Emotional Distress: A Population-based Study](#), *Diabetic Medicine* Volume 27 Issue 1, Pages 72-78, doi: 10.1111/j.1464-5491.2009.02867.x.